

19

קב"ל ז' ח

ח טוב אחרית דבר מראשיתו

טוב ארץ רוח מגבה

רוח:

20

ap' תשובה לו

ואמר לו ר"ע רבך
לא כך דרש אלא טוב אחרית דבר
שהוא טוב מראשיתו [וכי] הוה
המעשה אטיה אבי הוה מגדולי
ירושלים וכיוס שגא למהולי קרא לכל
גדולי ירושלים והוסיף צבית אחד
ולר"א ולר' יהושע ענקוס אחר מן
דאכלין ושמין שרין מטפתין ומרקדים
אמרי עד דאלין עסקין בדידהו ועסקו
בדין ישט ונתעסקו בדברי תורה
יבנה אש מן השמים והקיפה אותן
אמר לון אביה אבא גברין מה באתם
לשרוף ציתי אמרו לו ח"ו אלא יושבין
היינו וחורזין דברי תורה מתורה
לנביאים ומנביאים לכתובים והיו
הדברים שמחים כנתינתן מסיני לא
באש נתנו¹ אמר הוהיל וכך כחה של
תורה אם יתקיים הבן הוה לתורה
אני מפרשו ולפי שלא אהיה כוננו
לשמים לפיכך לא נתקיימו ט

21

ספר יו"ט

נמצא למדין מדברי ר"ע
שא"א שיכוי אחרית דבר טוב אלא כוה טוב
מראשיתו, ר"ל שיכוי יסוד הכחלה לשיש, ולא
נסתייב מן השמים להשלים ולהשיג אחרית טוב
ולא זולת, ואלו ישע בן אביו אישר וקוים דרשת ר"ע
ממח שאירע בנפשו, דלפי שבי יסודו מקולקל ע"כ
לא נתקיימה אחריתו ואירע צו מה שאירע, והאמנם
שלא כיו הקלקול ע"י מעשיו כ"א בסיבת אביו ואמו,
וערס שיא לאוויר העולם, ולכאורכ כרו אמחיל
מתוך שלא לשמה בא לשמה, ומדוע אי"כ בשביל שלא
כיו כוונתו של אביו לשיש כגיע אליו עד כדי כך,
חילס אפשר להסביר בענין עפיימ"ש באורכה"ק דמ"ש
ז"ל חורב מגיבה ומגלת מיא"ה"ר, חין זה כ"א בחורב
לשמה, אבל חורב שלא לשמה חין צב כה כגנב
להביל מיא"ה"ר יעייש"ד, והנה באלישע חשבו בירושלמי
שם כמה סיבות וגוסימות, שצביצתן טעה ומחשב
מדק בחורב עיי"ש, אבל אלמלי כיו ראשיתו וסודו
לשיש, כיו נמצא צו כה כגנב להבגנר נגד ה"א"ר
בנסיונות, ועכ"פ ממעשה שאירע בגופי מחאמה
אלו דרשת ר' עקיבא, שאחרית דבר טוב רק כשנבנה
אל יסוד הכחלה עובד ולשיש ולא זולת.

14 חטא בקן פ' חטאת הקוס' חטא' י' חטא' י' חטא' י'

חו זאת שעיר. פירש רש"י (על ט ט) דלא מנינו חטאת
חלונה נשרפת אלא זו ופר חטאת דמלוואים, ועל פי הדבור
היה. אבל חטאות הפנימיות מנינו הרבה פרים הנשרפים ושעירים
(ממדי ט ט) פירש רש"י שאותו חטאת אינו נאכל אף על גב
דחטאת החילון היה. יש לומר דרש"י רצה לומר דלא מנינו
חטאת חלונה נשרף עוד וכשר מחוץ למחנה אלא אותם שנים,
ואלו היאך לא נשרף העור ולא מחוץ למחנה מדמדימין ליה לפר העולה, אלא כל הבשר נשרפת לגבי המזבח כליל כמו פר העולה
ואין קרו שריפה אלא הקרבה. יש אומרים מפני הטומאה נשרפה. ומימה דכיון דשעיר של ראש חודש היה היה לו ליקרב
בטומאה, דכל קרבנות אשר קרבין בטומאה דכתיב צמועדו ודרשין (ספרי העלותך) אף בטומאה. ולריך עיון:

15

חטא בקן פ' חטאת הקוס' חטא' י' חטא' י' חטא' י'

אם יש הבדל בין הדלקת הגרות "לחנך את המנורה" לשרף הדלקה

וגדול אחד העיר לענין הקרבת קרבנות בזה"ו שכולנו טמאי מתים, שאין אומרים
בזה קרבן צבור דוחה טומאה משום דזה אינו רק אומן שבית המקדש על מכוננו אבל לחנך
בטומאה אסור. ובוה רצה ליישב גם הקושיא הג"ל דלכן הוצרכו לגם משום שהיה אז
תנוכת הבית ובחנך ובהתחלה צריך שיהיה לגמרי בטהרה². אבל השיגו עליו מחוסי'
תענית (דף יו ע"ב) שכתבו בהא דהגונים בזה"ו אטורים לשחות יין משום דמהרה יבנה
המקדש אף דהם טמאי מתים משום דטומאה הותרה בצבור, הרי גם לחנך בטומאה מותר.
יש להביא ראיה דגם לחנך מותר, מ"דעת זקנים לבעלי התוס'³, (פרשת שמיני)
שהקשו על זה דשעיר החטאת של מילואים דנשרף מחמת טומאה דהרי קרבנות צבור קרבים
בטומאה, ואם נאמר דלחנך בטומאה גרע יותר הרי שם היה לחנך, וע"כ שגם לחנך מותר.
[ועיין "מקדש מלך" עמוד קס ב"טור מלכה" שם].

16

חטא בקן פ' חטאת הקוס' חטא' י' חטא' י' חטא' י'

ב. אלישע בן אבוייה אומר: הלומד ילד למה הוא דומה? לדיו כתובה

על ניר חדש; והלומד זקן
למה הוא דומה? לדיו
כתובה על ניר מחוק.

17

חטא בקן פ' חטאת הקוס' חטא' י' חטא' י' חטא' י'

ג ר' אליעזר בן יעקב אומר: הלומד תורה בילדותו, דומה
לכתב שנכתב על נייר חדש. והלומד תורה בזקנותו דומה
לכתב שנכתב על נייר ישן:

18

חטא בקן פ' חטאת הקוס' חטא' י' חטא' י' חטא' י'

לכאורכ ראו
לכזין מה שזכיר רבינו הקדוש מימרא זו בשם
אלישע בן אבוי' שיא לתרבות רעה כמבואר בגמ'
חגיב (נ"ז ע"א) וקראו חז"ל ככ"מ כניו שם
אחר שלא לזכיר שמו, ומדוע לא כתב רבינו הקדוש
מאמר זה סתמא, כמו כרזב מימרוח במשניות שסתמן
רבי לאח טעם שיכוי, וכפרע שאין עלי' חולק,
ובאנו דר"י (פ"ג כ"ג) נזכר מימרא זו בשם
ראביי, וטעמא צבי מה שזכיר רבינו הקדוש כאן
בשמו.

